

ایشان را با تعبیری همچون فقیه برجسته، مجتهد عادل، عالم تراز، آشنا با عرفان و فلسفه، مدرسی خوش ذوق و پناه نیروهای انقلابی معرفی کرده‌اند.

«اسناد و نامه‌های آیت الله العظمی میلانی»

به کوشش دکتر حسن آبادی، چاپ اول ۱۴۰۴، ناشر: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی. این اثر شامل ۱۵۵ نامه از آیت الله میلانی است که از مراکز علمی و اشخاص مختلف گردآوری شده و جنبه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زندگی ایشان را روشن می‌سازد. از ویژگی‌های مهم این کتاب می‌توان به گردآوری کامل مکاتبات با امام خمینی (ره) و تکمیل نواقص اسنادی آثار پیشین اشاره کرد.

«درآمدی بر اجازات آیت الله العظمی سید محمدهادی حسینی میلانی»

به کوشش دکتر علیرضا نوروزی، چاپ اول ۱۴۰۴، ناشر: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.

این کتاب برای نخستین بار مجموعه کامل اجازات دریافتی و صادره آیت الله میلانی را گردآوری و تصحیح کرده است و در سه بخش تنظیم شده است.

«منهج‌شناسی اصولی حضرت آیت الله العظمی سید محمدهادی میلانی (ره)»

هیچ دانشی بدون برخورداری از روشی معتبر و منطقی شکل نمی‌گیرد؛ چراکه بنیان هر علم بر حل روشمند مسائل آن استوار است. «روش» به مجموعه‌ای از شیوه‌ها و رویه‌های معین گفته می‌شود که برای گردآوری، تحلیل و تبیین داده‌ها به کار می‌رود. شناخت و بررسی این روش‌ها «روش‌شناسی» یا «منهج‌شناسی» نام دارد. روش‌شناسی در مقایسه با روش، چارچوبی

گسترده‌تر و فلسفی‌تر دارد و وظیفه آن تبیین، توجیه و هدایت انتخاب روش‌ها در هر علم است. علمی که در حوزه تمدنی اسلام شکل گرفته‌اند، همواره از روش‌هایی متناسب با ماهیت خود برخوردار بوده‌اند. با این حال، گسترش مباحث روش‌شناسی در غرب و انتقال آن به جهان اسلام، افق‌های تازه‌ای را پیش روی اندیشمندان مسلمان گشوده است. از این رهگذر، اهمیت و کارکرد روش‌شناسی در ذیل مفاهیمی همچون فلسفه علم، معرفت درجه دوم و فلسفه‌های مضاف، به سرعت شناخته شده و توسعه یافته است.

علم اصول فقه، به عنوان یکی از علوم اصیل اسلامی، افزون بر تأمین نیازهای فقیهان در فرایند استنباط احکام شرعی، نقشی اساسی در تقویت عقلانیت دینی و تعمیق فهم فلسفی آنان ایفا کرده است. کتاب حاضر به بررسی و تحلیل منهج اصولی آیت الله العظمی سید محمدهادی میلانی (ره) می‌پردازد. ایشان از نمایندگان برجسته مکتب اصولی نجف و از فقیهان شاخص خردگرا به‌شمار می‌آید که دانش فقه و اصول را از محضر بزرگانی چون میرزای نائینی و محقق اصفهانی فراگرفته است.

منهج اصولی آیت الله میلانی، منهجی تلفیقی از دو رویکرد «عقلی» و «استظهاری» است. در رویکرد عقلی که در بخش قابل توجهی از مباحث اصولی ایشان به کار رفته، استدلال بر پایه اقسام قیاس و استقرار سامان می‌یابد. در رویکرد استظهاری نیز با تکیه بر نصوص کتاب و سنت و با بهره‌گیری از ابزارهای زبانی همچون تبادر، اقوال اهل لغت و قرائن لفظی، قواعد اصولی استخراج می‌شود. کاربرد گسترده اصطلاحات منطقی و فلسفی در بیانات ایشان، گواهی روشن بر تسلط عمیق و انس دیرپای آن فقیه فرزانه با علوم عقلی و فلسفی است. البته در ادامه یک معرفی نامه کوتاه، رسمی، علمی

و مناسب پشت جلد یا بروشور معرفی کتاب ارائه می‌شود که دقیقاً با محتوای کتابی که در بالا شکل گرفته هم خوان است:

کتاب «مدرسه عالی حسینی؛ نماد تحول گرایی آیت الله العظمی میلانی»، با مقدمه استاد مجتبی الهی خراسانی

تألیف حجت الاسلام دکتر علی الهی خراسانی، چاپ اول ۱۴۰۴، ناشر: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.

این کتاب به بررسی یکی از مهم‌ترین و در عین حال کمتر شناخته شده‌ترین تجربه‌های نهادسازی آموزشی در تاریخ معاصر حوزه‌های علمیه می‌پردازد: مدرسه عالی حسینی؛ نهادی که به ابتکار آیت الله العظمی سیدمحمدهادی حسینی میلانی و بانگاهی تحول‌گرا و تمدنی تأسیس شد. اثر حاضر، نخستین پژوهش مستقل و مستند درباره این مدرسه است و می‌کوشد با رویکردی تحلیلی، ابعاد فکری، آموزشی و نهادی این تجربه را واکاوی کند.

نویسنده با تکیه بر اسناد تاریخی منتشر نشده، خاطرات شفاهی و تحلیل ساختاری، نشان می‌دهد که مدرسه عالی حسینی صرفاً یک مرکز آموزشی نبوده، بلکه پروژه‌ای آگاهانه برای بازآرایی نظام تعلیم دینی و انتقال مرجعیت شیعه از سطح فردمحور به سطح نهادمند بوده است. این کتاب همچنین تصویری روشن از شخصیت نهادساز و آینده‌نگر آیت الله میلانی ارائه می‌دهد و جایگاه او را به عنوان یکی از پیشگامان تحول آموزشی در حوزه‌های علمیه بازخوانی می‌کند.

این اثر برای پژوهشگران حوزه و دانشگاه، طلاب، علاقه‌مندان تاریخ معاصر اندیشه دینی و همه کسانی که دغدغه تحول نهادی و تمدنی در آموزش دینی دارند، خواندنی و راهگشاست.

